

Openbare financiën (F000205)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd** 150 u **Contacturen** 45.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2021-2022

A (semester 1)	Nederlands	Gent	hoorcollege	45.0 u
			online hoorcollege	0.0 u

Lesgevers in academiejaar 2021-2022

Smolders, Carine	EB25	Verantwoordelijk lesgever
De Sadeleer, Liebrecht	EB21	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2021-2022

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de geschiedenis	5	A
Bachelor of Science in de economische wetenschappen	5	A
Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen	5	A
Master of Science in de algemene economie	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Openbare financiën, Overheid, Begroting

Situering

Dit opleidingsonderdeel wil de studenten vertrouwd maken met de theorie en de praktijk van de openbare financiën. De cursus gaat van start met een welvaartstheoretische benadering van overheidsfalen, externaliteiten, publieke goederen en het vraagstuk van herverdeling. Vervolgens gaat de aandacht uit naar de uitgavenzijde van de overheidsbegroting (welke uitgavencategorieën, efficiëntie, evolutie pensioenlasten en andere grote uitdagingen voor de begroting) en naar de ontvangstenzijde (soorten belastingen, belastingen in België, incidentie en efficiëntie, optimale belastingen). Gegeven de specifieke context van België als multi-level government context, wordt dieper ingegaan op de theorie, en op de voor- en nadelen van fiscal federalism. Aanvullend wordt het Belgische fiscaal federale model toegelicht, met aandacht voor de verschillende effecten van de opeenvolgende staatsvormingsronden. In een laatste deel wordt de begroting doorgelicht; focus ligt hierbij op de Vlaamse begrotingsdocumenten. Aanvullend worden de verschillende begrotingssaldi besproken, alsook de begrotingstheorieën en de impact van het begrotingsbeleid op de ontwikkeling van de publieke schuld. Ten slotte wordt toegelicht welke de impact is van Europa op de evolutie van de begroting en de schuld. De diverse fasen van het Europese begrotingsbeleid worden toegelicht en de gevolgen van de fiscal compact voor de medium term objective en de begrotingsevolutie van de lidstaat België worden geanalyseerd.

Inhoud

De cursus is opgevat in 5 modules:

- 1 het welvaartstheoretisch kader van de publieke financiën
- 2 structuur en belang van de uitgaven van de regionale en federale overheid
- 3 fiscal federalism

- 4 belastingen
- 5 begrotingssaldi en de publieke schuld

Begincompetenties

De eindtermen van de opleidingsonderdelen micro-economie en macro-economie.

Eindcompetenties

- 1 kunnen beargumenteren onder welke voorwaarden de markt sociaal wenselijke uitkomsten biedt in termen van efficiëntie en rechtvaardigheid en waarom een overheid nodig is, gezien het bestaan van publieke goederen, externaliteiten en de noodzaak aan herverdeling
- 2 keuzes tussen verschillende belastingen kunnen beargumenteren aan de hand van de criteria van de optimale belastingen
- 3 in staat zijn om inhoudelijk te discussiëren over de Belgische fiscaal federale staatsstructuur

- 4 Inzicht hebben in het budgettair beleid, de schuldproblematiek en de problemen in verband met de sociale zekerheid.
- 5 kunnen toelichten hoe de Vlaamse begroting tot stand komt, wie deze controleert en wat bedoeld wordt met de verschillende saldi (primair saldo, vorderingensaldo, ESR-vorderingensaldo,...) en welke haar determinanten zijn

- 6 samen kunnen werken in een groepswerk
- 7 maatschappelijk relevante problemen kunnen analyseren, oplossingen kritisch tegen het licht kunnen houden en daarover wetenschappelijk rapporteren vanuit het kader van de theoretische concepten uit de cursus
- 8 een wetenschappelijk rapport op een toegankelijke manier kunnen communiceren naar een breder publiek

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Groepswerk, hoorcollege, hoorcollege: plenaire oefeningen, online hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

specifieke toelichting per module is voorzien op ufora

Leermateriaal

- powerpoints,
- cursusteksten

- achtergrondteksten
- volgende hoofdstukken van het handboek: Rosen and Gayer (2014), Public Finance (10th ed.), McGraw-Hill:
 1. Welvaartstheoretisch kader (RG Part I & II) RG 1-6,12
 2. Uitgaven (RG Part III) (RG 11)
 3. Begrotingsfederalisme (RG Part VI) RG 22
 4. Inkomsten (Belastingen) (RG Part IV & V) RG 14-16

Referenties

- Rosen and Gayer (2014), Public Finance
- Stiglitz & Rosengard (2015), Economics of the Public Sector, Norton, 4th ed.
- Gruber J. (2019), Public Finance and Public Policy, Worth Publishers, 4th ed.
- Hindriks and Myles (2006), Intermediate Public Economics, MIT Press
- Tresch (2008), Public Finance – A Normative Theory, Academic Press, 3rd ed.
- Atkinson and Stiglitz (1980), Lectures on Public Economics

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

de docenten kunnen voor, tijdens of na de les vragen gesteld worden; deze kunnen ook per e-mail overgemaakt worden.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen, werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijk examen waarbij gepeild wordt naar het inzicht van de student in de bestudeerde theorieën, naar de vaardigheid om de samenhang te zien tussen de verschillende delen van de cursus, naar de kennis van de actualiteit.

Voor het gedeelte gedoceerd door Prof. De Sadeleer is tevens een projectwerk voorzien dat meetelt voor 25% van de totale score voor dit vak.

Studenten kunnen in de eerste zitting enkel slagen als ze slagen voor het projectwerk én het examen.

Eindscoreberekening

periodegebonden evaluatie (75 %)+ projectwerk en voorbereiding van de lessen (25%)(Luik Prof. De Sadeleer)